

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Odborná způsobilost POR - témata pro doplňující školení

Po dohodě Ministerstva zdravotnictví ČR (MZ) a odborníků ze Státního zdravotního ústavu a na základě podnětu z KHS byla stanovena témata pro doplňující školení k prodloužení odborné způsobilosti (OZ) pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin (POR), část týkající se ochrany zdraví lidí, na roky další roky 2020-2021. Jsou podobná tématům na roky 2018-2019 (viz níže).

Témata pro doplňující školení na roky 2020-2021 pro 1. + 2. stupeň OZ POR

Účastníci doplňujícího školení již mají mít základní znalosti o rizicích a zároveň určitou praxi při nakládání s POR.

Doplňující školení je třeba zaměřit především na **novinky** a dále na **problematiku, kde jsou nejasnosti** nebo **nedostatky v praxi**, tj. především na:

trong>Etikety **POR** - konkrétní příklady

- kde informace o nebezpečnosti POR především s ohledem na zdraví lidí
- kde informace/opatření k ochraně zdraví lidí (samotných operátorů, ale i dalších skupin osob, které mohou být exponovány)
- pro 1. stupeň - zdůraznit požadavek na přečtení celé etikety před použitím POR
- pro 2. stupeň - zdůraznit požadavek porozumění

Jedná se o materiál, který uživatel dostává a musí se umět v něm nejen orientovat, ale i rozumět všem uvedeným informacím. **Praktická ukázka:** konkrétní etikety od různých dodavatelů a s různými nebezpečnostmi i ochrannými opatřeními.

asifikaci resp. označení podle nařízení CLP

- připomenout nejčastější nebezpečnosti pro zdraví, které jsou u POR, včetně možných projevů a následků
- speciálně se zaměřit na CMR a odlišení kategorie 1 (1A+1B) a 2 (což souvisí také s povinnostmi stanovenými v dalších právních předpisech)
- spojit s předchozí etiketou + doplnit o bezpečnostní list (*s ohledem na časové možnosti*)

Bez porozumění klasifikace resp. označení není možné řádně **zhodnotit možná rizika a následně přijmout příslušná opatření k jejich zmírnění.**

Stejně tak pochopení problematiky "nebezpečnosti" POR umožňuje rychleji a lépe reagovat v případě zdravotních potíží, s čímž **souvisí poskytnutí první pomoci** při expozici.

hranná opatření - zejména:

OOPP - obecně + zaměřit se

- OOPP nutné nejen při nakládání se samotným POR nebo jeho aplikací, ale i při čištění aplikační techniky a likvidaci zbytků POR

- ochranné rukavice proti chemikáliím - piktogramy (norma ČSN EN ISO 374-1, z r. 2017)
- ochranné oděvy (pro pracovníky aplikující pesticidy a pro pracovníky vstupující do prostoru ošetřeného pesticidy - podle ČSN EN ISO 27065, norma z r. 2018)
- jednorázové oděvy (hlavně u CMR + senzibilizujících POR) - typy doporučovaných oděvů pro nakládání s POR
- pro 1. stupeň - zdůraznit požadavky na správné nasazení, používání, údržbu a včasnou výměnu OOPP
- pro 2. stupeň - zdůraznit také požadavky pro výběr (s ohledem na nebezpečnost a formu POR, charakter práce, použitou techniku, individuální specifika ...)

Zemědělské traktory a samojízdné postřikovače - zdůraznit [typ kabiny](#)

Ochranné lhůty (s ohledem na přílohu nařízení (EU) č. 547/2011)

- různé typy i s ohledem na zdraví lidí (*zdůrazňovat pro následný vstup*)

Ochranné vzdálenosti - s ohledem na místní obyvatele a okolní osoby

- pro 1. stupeň - ukázat několik příkladů
- pro 2. stupeň - dále doplnit o vysvětlení hlavně nebezpečností CMR a senzibilizace (především kůže) a možných dopadů i na místní obyvatele a okolní osoby

Vhodné: předvést několik konkrétních etiket od různých dodavatelů, pro různé použití a s různými nebezpečnostmi.

Zásady pro řízení rizik při práci s POR, které se odvíjí od nebezpečnosti, typu a formě přípravku, způsobu práce s ním a používané techniky apod.

Témata pro doplňující školení na rok 2020-2021 pro 3. stupeň OZ POR

Zařadit všechna aktuální témata jako pro 1. + 2. stupeň OZ POR.

Vzhledem k tomu, že toto doplňující školení je zakončeno písemným testem, nutno připomenout všechna témata uvedená ve vyhlášce č. 206/2012 Sb.

Zpracovala: MUDr. Zdeňka Trávníčková, CSc. (SZÚ)

Odsouhlasil: Mgr. Pavel Fošum (MZ ČR)

Verze k: 6. 12. 2019

Témata pro doplňující školení na roky 2018-2019 pro 1. + 2. stupeň OZ POR

Účastníci doplňujícího školení již mají mít základní znalosti o rizicích a zároveň určitou praxi při nakládání s POR.

Doplňující školení je třeba zaměřit především na novinky a dále na problematiku, kde jsou nejasnosti nebo nedostatky v praxi, tj. především na:

trong>Etikety **POR** - konkrétní příklady

- kde informace o nebezpečnosti POR především s ohledem na zdraví lidí
- kde informace k ochraně zdraví lidí (samotných operátorů, ale i dalších skupin osob, které mohou být exponovány)
- pro 1. stupeň - zdůraznit požadavek na přečtení celé etikety před použitím POR
- pro 2. stupeň - zdůraznit požadavek porozumění

Jedná se o materiál, který uživatel dostává a musí se umět v něm nejen orientovat, ale i rozumět všem uvedeným informacím.

asifikaci resp. označení podle nařízení CLP

- připomenutí nejčastějších nebezpečností pro zdraví, které jsou u POR, včetně možných projevů a následků
- speciálně se zaměřit na CMR a odlišení kategorie 1 (1A+1B) a 2 (což souvisí s povinnostmi stanovenými v dalších právních předpisech)
- spojit s předchozí etiketou + doplnit o bezpečnostní list

Bez porozumění klasifikace resp. označení není možné řádně zhodnotit možná rizika a následně přijmout příslušná opatření k jejich zmírnění. Stejně tak pochopení problematiky umožňuje rychleji a lépe reagovat v případě zdravotních potíží, což souvisí i s první pomocí.

hranná opatření - zejména:

OOPP - obecně + zaměřit se

- ochranné rukavice proti chemikáliím - nové piktogramy (norma ČSN EN ISO 374-1, vyšla v roce 2017)
- jednorázové oděvy (hlavně u CMR + senzibilizujících POR) - typy doporučovaných oděvů pro nakládání s POR
- pro 1. stupeň - zdůraznit požadavky na správné používání, údržbu a včasnou výměnu
- pro 2. stupeň - zdůraznit požadavky pro výběr (s ohledem na nebezpečnost a formu POR, charakter práce, použitou techniku, individuální specifika...)

Ochranné lhůty (s ohledem na nařízení (EU) č. 547/2011)

- různé typy i s ohledem na zdraví lidí

Ochranné vzdálenosti - s ohledem na místní obyvatele a okolní osoby

- pro 2. stupeň - dále doplnit o vysvětlení hlavně nebezpečnosti CMR a senzibilizace (především kůže) a možných dopadů i s ohledem na místní obyvatele a okolní osoby

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

Témata pro doplňující školení na rok 2018 pro 3. stupeň OZ POR

Zařadit všechna aktuální témata jako pro 1. + 2. stupeň OZ POR.

Vzhledem k tomu, že toto doplňující školení je zakončeno písemným testem, nutno připomenout všechna témata uvedená ve vyhlášce č. 206/2012 Sb.

Tato témata byla prostřednictvím MZ rozeslána všem osobám pověřeným MZ k poskytování znalostí týkající se ochrany zdraví lidí. Po dohodě s MZ jsou zveřejněna na webu SZÚ.

Témata jsou pro všechny pověřené osoby závazná.

Témata byla probrána na speciálním kurzu k POR v lednu 2018 s přítomnými osobami pověřenými MZ poskytováním znalostí týkající se ochrany zdraví lidí (podle §86a "roślinolékařského" zákona).

Zpracovala: MUDr. Zdeňka Trávníčková, CSc. (SZÚ)

Odsouhlasil: Mgr. Pavel Fošum (MZ ČR)

Verze k: 7. 2. 2018